

B.Com. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination
March/April-2023 (NEW COURSE)
Management Accounting - 1(Dse-3)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.1 શ્રી એન.પી.લી.ના તારીખ 31 મી માર્ચના રોજના સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

(20)

જવાબદારીઓ	31-3-22 રૂ.	31-3-21 રૂ.	મિલકતો	31-3-22 રૂ.	31-3-21 રૂ.
ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ.10 નો	400000	300000	પાઘડી	60000	80000
સામાન્ય અનામત	51000	100000	મકાનો	300000	200000
નફા નુકશાન ખાતું	95000	70000	પ્લાન્ટ	225000	150000
8% ના ડિબેન્ચર	150000	-	રોકાણો	90000	100000
લેણદારો	95000	90000	સ્ટોક	50000	85000
દેવી હૂંડીઓ	40000	80000	રોકડ અને બેન્ક	51000	50000
ખર્ચ બાકી દેવા	15000	20000	દેવાદારો	120000	95000
કરવેરા જોગવાઈ	75000	95000	લેણી હૂંડીઓ	40000	30000
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	35000	50000	પ્રાથમિક ખર્ચા	10000	15000
			ડિબેન્ચર વટાવ	10000	---
	956000	805000		956000	805000

વધારાની માહિતી :

1. કંપનીએ સામાન્ય અનામતનું મુડીકરણ કરી 3:1 ના પ્રમાણમાં બોનસ શેર આપ્યા છે
2. કંપનીએ વર્ષ દરમિયાન કરવેરા અને ડિવિડંડ રૂ.105000 અને રૂ.60000 અનુક્રમે ચૂકવેલા છે
3. 10% વટાવે નવા ડિબેન્ચર બહાર પાડવામાં આવેલા છે
4. વેચાણ કિંમત પર 20% નફો મળે તે રીતે રોકાણો વેચવામાં આવ્યા છે
5. રૂ. 75000 ની ચોપડે કિંમત નો પ્લાન્ટ રૂ 60000માં વેચવામાં આવેલ છે
6. વર્ષ દરમિયાન માંડી વાળેલ ઘસારો:

મકાન રૂ. 40000

પ્લાન્ટ રૂ. 50000

તૈયાર કરો :

1. જરૂરી ખાતાઓ
2. સુધારેલ નફા નુકશાન ખાતું
3. કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક
4. ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક

અથવા

પ્રશ્ન.1 શ્રી શિવ લી..ના તારીખ 31 મી માર્ચના રોજના સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

(Rs.000)

જવાબદારીઓ	31-3-21 રૂ .	31-3-22 રૂ .	મિલકતો	31-3-21 રૂ .	31-3-22 રૂ .
ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ .10 નો	450	1800	સ્થિર મિલકતો	2250	4950
મૂડી અનામત	450	-----	10% ના રોકાણો	450	-----
સામાન્ય અનામત	1350	1800	સ્ટોક	1215	900
ડિબેન્ચર	450	1350	દેવદારો	1000	1350
લેણદારો	675	2025	બેન્ક	35	4500
દેવી હૂંડીઓ	225	1125	નફાનુકશાન ખાતું	450	-----
આવકવેરા જોગવાઈ	900	2250			
સ્થિર મિલકતો પર ઘસરા ભંડોળ	450	1350			
ખર્ચ દેવા બાકી	450	-----			
	5400	11700		5400	11700

વધારાની માહિતી :

1. કંપનીએ વર્ષની શરૂઆતમાં બધીજ સ્થિર મિલકતો રૂ.2700000માં વહેંચી દીધી અને નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા કરેલ છે
2. 31-3-2021ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ નો આખર સ્ટોક તેની પડતર કરતાં 10% ઓછી કિમતે ગણેલ છે જ્યારે ચાલુ વર્ષ (31-3-2022) નો સ્ટોક તેની પડતર કિમતે ગણેલ છે.
3. મૂડી અનામતમાથી કંપનીએ બોનસ શેર આપેલા છે
4. વેચાણ કિમત પર 20% નફો મળે એ રીતે રોકાણો વેચવામાં આવેલા છે
5. ચાલુ વર્ષે રૂ.2475000 ની કરવેરા જોગવાઈ કરવામાં આવી છે
6. વર્ષ દરમિયાન વચગાળા ડિવિડંડ રૂ 450000 ચૂકવવામાં આવેલ છે

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી કાર્યશીલ મૂડી માં ફેરફાર દર્શાવતુ પત્રક, ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક અને

જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.2 યોગી લી.ના તા 30મી માર્ચના રોજના સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

(20)

જવાબદારીઓ	31-3-21 રૂ	31-3-22 રૂ.	મિલકતો	31-3-21 રૂ .	31-3-22 રૂ .
પૂર્ણ ભરપાઈ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ 10 નો	250000	350000	પાઘડી	90000	70000
12% ના રેડિમેબલ પ્રેફ. શેર દરેક રૂ.10 નો રૂ.8 ભ.પા°	80000	-----	જમીન-મકાન	150000	260000
શેર પ્રીમિયમ	20000	15000	મશીનરી	200000	260000
સામાન્ય અનામત	85000	55000	રોકાણો	50000	-----
નફાનુકશાન ખાતું	40000	80000	સ્ટોક	40000	60000
15% ડિબેન્ચર	-----	150000	દેવાદારો	40000	46000
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	30000	-----	લેણી હૂંડીઓ	20000	20000
લેણદારો	55000	65000	રોકડ	25000	26000
કરવેરા જોગવાઈ	25000	31000	બેન્ક	-----	50000
સૂચિત ડિવિડંડ	30000	46000			
	615000	792000		615000	792000

વધારાની માહિતી :

૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૨ ના પૂરા થતાં વર્ષ દરમ્યાન :

૧. બધા રોકાણો ચોપડે કિંમત પર ૨૫% નફો મળે તે રીતે વેચવામાં આવ્યા છે .
૨. માંડી વાળેલ ઘસારો :
જમીન અને મકાન પર રૂ . ૩૫૦૦૦
મશીનરી પર રૂ . ૩૦૦૦૦
૩. કંપની ધારાની જોગવાઈઓનું પાલન કરી પ્રેફરન્સ શેરમૂડી ૫% પ્રીમિયમે પરત કરવામાં આવેલ છે,
આ હેતુ માટે રૂ ૧૦૦૦૦૦ સામાન્ય અનામત ખાતેથી મૂડી પરત અનામત ખાતે લઈ જવામાં આવેલ હતા.
૪. કંપનીએ મૂડી પરત અનામતમાથી ઇક્વિટી શેર હોલ્ડરોને ૫:૨ ના પ્રમાણમાં બોનસ શેર આપેલા છે.
૫. ડિબેન્યર ૫% વટાવે બહાર પડેલા છે
૬. આવક વેરો ચુકવ્યો રૂ.૩૦૦૦૦ અને પાછલા વર્ષનું સૂચિત ડિવિડંડ પણ ચૂકવવામાં આવેલ છે

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો

અથવા

પ્રશ્ન.૨ રોહિત ક.લી. ના તા.૩૧મી માર્ચ ના રોજના સરવૈયા નીચે મુજબ છે

જવાબદારીઓ	૩૧-૩-૨૧ રૂ .	૩૧-૩-૨૨ રૂ .	મિલકતો	૩૧-૩-૨૧ રૂ .	૩૧-૩-૨૨ રૂ .
ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ ૧૦નો પૂર્ણ ભરપાઈ	૧૬૮૦૦૦૦	૨૫૨૦૦૦૦	પાઘડી	૬૭૨૦૦૦	૫૦૪૦૦૦
૫% ના પ્રેફ.શેર દરેક રૂ ૧૦ નો રૂ ૭ ભરપાઈ	૫૮૮૦૦૦	-----	મકાનો	૧૩૪૪૦૦૦	૨૧૦૦૦૦૦
નફાનુકશાન ખાતું	૨૯૪૦૦૦	૬૩૦૦૦૦	મશીનરી	૧૧૭૬૦૦૦	૧૬૮૦૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૬૭૨૦૦૦	૪૨૦૦૦૦	રોકાણો	૩૩૬૦૦૦	-----
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૧૨૬૦૦૦	૮૪૦૦૦	સ્ટોક	૨૫૨૦૦૦	૪૨૦૦૦૦
૧૦% ડિબેન્યર	-----	૮૪૦૦૦૦	દેવાદારો	૩૬૯૬૦૦	૩૩૬૦૦૦
દેવી હૂંડી	૧૬૮૦૦૦	-----	લેણી હૂંડી	૮૪૦૦૦	૮૪૦૦૦
લેણદારો	૪૨૦૦૦૦	૫૦૪૦૦૦	રોકડ	૮૪૦૦૦	૯૨૪૦૦
કરવેરા જોગવાઈ	૨૦૧૬૦૦	૨૫૨૦૦૦	બેન્ક	-----	૩૩૬૦૦૦
સૂચિત ડિવિડંડ	૧૬૮૦૦૦	૩૦૨૪૦૦			
	૪૩૧૭૬૦૦	૫૫૫૨૪૦૦		૪૩૧૭૬૦૦	૫૫૫૨૪૦૦

વધારાની માહિતી :

૧. કંપનીએ કંપની ધારાનું પાલન કરી પ્રેફરન્સ શેર ૫% પ્રીમિયમે પરત કર્યા આ હેતુ માટે સામાન્ય અનામત ખાતેથી રૂ ૮૪૦૦૦૦ મૂડી પરત અનામત ખાતે લઈ જવામાં આવ્યા છે
૨. ચાલુ વર્ષ નો ગણેલ ઘસસરો મકાનો પર રૂ.૨૫૨૦૦૦ અને મશીનરી પર રૂ.૨૧૦૦૦૦
૩. વર્ષ દરમ્યાન રૂ ૮૪૦૦૦૦ના ડિબેન્યર ૫%વટાવ થી બહાર પાડવા માં આવ્યા છે
૪. બધાજ રોકાણો વેચાણ કિંમત પર ૨૦% નફો મળે તે રીતે વેચવામાં આવ્યા છે
૫. આવક વેરો ચુકાવ્યો રૂ ૨૧૦૦૦૦ અને ગયા વર્ષનું સ્થિતિ ડિવિડંડ પણ ચૂકવેલ છે
૬. કંપનીએ મૂડી પરત અનામત માથી હાલના ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરોને ૨:૧ ના પ્રમાણ માં બોનસ શેર આપેલ છે.

AS -૩ મુજબ રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો

પ્રશ્ન.3 નીચેની માહિતી પરથી ગણતરી કરો :

(15)

- 1) માલસામાન પડતર વિચલન
- 2) માલસામાન ભાવ વિચલન
- 3) માલસામાન વપરાશ વિચલન
- 4) માલસામાન મિશ્રવિચલન
- 5) માલસામાન પેટા વપરાશ વિચલન

માલસામાન	પ્રમાણ			ખરેખર		
	જથ્થો કી.ગ્રા	ભાવ કિલોના	કુલ રૂ	જથ્થો કી.ગ્રા.	ભાવ કિલોના	કુલ રૂ
A	100	20	2000	50	30	1500
B	200	30	6000	100	60	6000
C	200	60	12000	150	50	7500

અથવા

પ્રશ્ન.3 વસ્તુ 'Z' ના ઉત્પાદનમાં વપરાતા પ્રમાણ માલસામાન અને ખરેખર વપરાયેલ માલસામાનની વિગત નીચે મુજબ છે.

માલ સામાન	પ્રમાણ			ખરેખર		
	જથ્થો કી.ગ્રા	ભાવ દર કિલોના રૂ.	કુલ રૂ.	જથ્થો કી.ગ્રા	ભાવ દર કિલોના રૂ.	કુલ રૂ.
A	600	5.75	3450	500	6.00	3000
B	500	3.80	1900	700	3.50	2450
C	400	3.50	1400	600	3.00	1800
કુલ	1500		6750	1800		7250
બાદ : સામાન્ય બગાડ (10%)	-150	-	-	-	-	-
ખરેખર બગાડ	-	-	-	-450	-	-
ચોખ્ખી ઉપજ	1350			1350		

ગણતરી કરો :

1. માલસામાન ભાવ વિચલન
2. માલસામાન પડતર વિચલન
3. માલસામાન વપરાશ વિચલન
4. માલસામાન મિશ્ર વિચલન
5. માલસામાન ઉપજ વિચલન
6. માલસામાન પેટા ઉપજ વિચલન

પ્રશ્ન -4 વસ્તુ 'A' ના એક એકમના ઉત્પાદન માટે જરૂરી પ્રમાણ કલાકો અને પ્રમાણ કલાક દર નીચે મુજબ આપવામાં આવેલ છે. (15)

કામદાર પ્રકાર	પ્રમાણ કલાકો	પ્રમાણ કલાક દર રૂ.	કુલ રૂ.
કુશળ	5	15	75
બિનકુશળ	8	5	40
અર્ધ કુશળ	4	7.50	30

ખરેખર લીધેલા કલાકો અને ઉત્પાદન નીચે મુજબ છે :

ખરેખર ઉત્પાદન એકમો 1000

કામદારો	લીધેલ કલાકો	કલાક દર રૂ.	કુલ રૂ
કુશળ	4500	20	90000
બિનકુશળ	10000	4.50	45000
અર્ધ કુશળ	4200	7.50	31500

ગણતરી કરો :

1. મજૂરી પડતર વિચલન
2. મજૂરી દર વિચલન
3. મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન
4. મજૂર મિશ્ર વિચલન

અથવા

પ્રશ્ન.4 એક કારખાના માં વસ્તુ 'Z' ના 10 એકમો ના ઉત્પાદનમાં રોકાયેલ કામદારો ની પ્રમાણ માહિતી નીચે મુજબ છે.

કામદાર પ્રકાર	પ્રમાણ કલાકો	પ્રમાણ કામદાર કલાક દર રૂ.
X	200	50
Y	100	40
Z	100	25
Total	400	---

વસ્તુ 'Z' નું ખરેખર ઉત્પાદન 1000 એકમોનું થયું જે અંગે નીચેની માહિતી મળે છે

કામદાર પ્રકાર	ખરેખર કલાકો	ખરેખર કામદાર કલાક દર રૂ.
X	2150	47.50
Y	1250	35
Z	1200	30
Total	4600	---

ઉપરોક્ત મહત્તિ પરથી ગણતરી કરો :

1. મજૂરી પડતર વિચલન
2. મજૂરી દર વિચલન
3. મજૂરી કાર્યક્ષમતા વિચલન
4. મજૂરી મિશ્ર વિચલન

English Version

Q.1 Following are the Balance Sheets of Shri N.P. Ltd as on 31st March

(20)

Liabilities	31-3-22 Rs.	31-3-21 Rs.	Assets	31-3-22 Rs.	31-3-21 Rs.
Equity Share Each of Rs. 10	400000	300000	Goodwill	60000	80000
General Reserve	51000	100000	Buildings	300000	200000
Profit & Loss Account	95000	70000	Plant	225000	150000
8% Debentures	150000	-	Investments	90000	100000
Creditors	95000	90000	Stock	50000	85000
Bills Payable	40000	80000	Cash & Bank	51000	50000
Unpaid Expenses	15000	20000	Debtors	120000	95000
Provision for Tax	75000	95000	Bills Receivable	40000	30000
Bank Overdraft	35000	50000	Preliminary Expenses	10000	15000
			Debenture Discount	10000	---
	956000	805000		956000	805000

Additional Information:

1. Company has issued bonus shares by capitalizing general reserve in the proportion of 3:1.
2. During the year Tax and Dividend were paid Rs. 105000 and Rs. 60000 respectively.
3. New Debentures were issued at 10% discount.
4. investment was sold at a 20% profit on selling price.
5. A machinery having book value of Rs. 75000 was sold for Rs. 60000.
6. Depreciation written off during the :
Building Rs. 40000
Plant Rs. 50000

You are required to prepare :

1. Necessary Accounts
2. Adjusted profit and Loss Account
3. Statement showing change in working Capital
4. Fund Flow Statement

OR

**Q.1 Following are the Balance Sheets of Shri Shiv Ltd as on 31st March
(Rs.000)**

Liabilities	31-3-21 Rs.	31-3-22 Rs.	Assets	31-3-21 Rs.	31-3-22 Rs.
Equity share each of Rs.10	450	1800	Fixed Assets	2250	4950
Capital Reserve	450	-----	10% Investments	450	-----
General Reserve	1350	1800	Stock	1215	900
Debentures	450	1350	Debtors	1000	1350
Creditors	675	2025	Bank	35	4500
Bills Payable	225	1125	Profit & Loss Account	450	-----
Income Tax Provision	900	2250			
Depreciation Fund on Fixed Assets	450	1350			
Unpaid Expenses	450	-----			
	5400	11700		5400	11700

Additional Information :

1. The company has sold off all the fixed assets for Rs. 2700000 in the beginning of the year and profit is credited to capital reserve account
2. The closing stock for the year ended 31-3-2021 was valued at a price which is 10% less than cost, Whereas the closing stock for the current year (31-3- 2022) is recorded at cost.
3. The company has issued bonus shares from the Capital Reserve Account
4. The investments were sold at 20% profit on selling price
5. Income Tax provision of Rs. 2475000 were made for the year
6. An interim dividend of Rs. 450000 was paid during the year .

From the above information prepare a statement showing change in working capital, Fund Flow Statement and necessary Ledger Accounts.

Q.2 Following are the Balance Sheets Shri Yogi Ltd as on 31st March

(20)

Liabilities	31-3-21	31-3-22	Assets	31-3-21	31-3-22
Equity Share each of Rs.10 fully paid up	250000	350000	Goodwill	90000	70000
12% Redeemable Pref. Share each of Rs.10, Rs 8 paid up	80000	-----	Land & Buildings	150000	260000
Share Premium	20000	15000	Machinery	200000	260000
General Reserve	85000	55000	Investments	50000	-----
Profit & Loss Account	40000	80000	Stock	40000	60000
15% Debenture	-----	150000	Debtors	40000	46000
Bank Overdraft	30000	-----	Bills Receivable	20000	20000
Creditors	55000	65000	Cash	25000	26000
Provision for Tax	25000	31000	Bank	-----	50000
Proposed Dividend	30000	46000			
	615000	792000		615000	792000

Additional Information:

During the year ended 31st March 2022...

- Investments were sold at a profit 25% on book value
 - Depreciation written off:
On Land & Building Rs. 35000
On Machinery Rs. 30000
 - Company has redeemed, redeemable Preference Shares with 5% premium in accordance Company's Act. For the redemption of Pref. Shares, an amount of Rs. 100000 has been transferred from General Reserve Capital Redemption Reserve
 - The Company issued Bonus Shares to equity share holders from Capital Redemption Reserve in the proportion 5:2
 - The Debentures were issued at 5% discount
 - Income Tax paid Rs. 30000 and proposed dividend of last year has also been paid
- You are required to prepare Cash Flow Statement from the above information.

OR

Q.2 Following are the Balance Sheets Shri Rohit Co. Ltd as on 31st March

Liabilities	31-3-21	31-3-22	Assets	31-3-21	31-3-22
Equity shares each of Rs. 10	1680000	2520000	Goodwill	672000	504000
5% Preference share each of Rs. 10 Rs. 7 paid up	588000	-----	Building	1344000	2100000
Profit & Loss Account	294000	630000	Machinery	1176000	1680000
General Reserve	672000	420000	Investments	336000	-----
Security Premium	126000	84000	Stock	252000	420000
10% Debentures	-----	840000	Debtors	369600	336000
Bills Payable	168000	-----	Bills Receivable	84000	84000
Creditors	420000	504000	Cash	84000	92400
Provision for Income Tax	201600	252000	Bank	----	336000
Proposed Dividend	168000	302400			
	4317600	5552400		4317600	5552400

Additional Information:

- Company has redeemed Preference shares at 5% premium as per the provision of the Company's Act. For this purpose Rs. 840000 were transferred to Capital Redemption Reserve from General Reserve Account.
- Depreciation provided for the year : on Building Rs. 252000 and on Machinery Rs. 210000
- Debentures of Rs. 840000 were issued at 5% discount during the year
- All the Investments were sold at 20% profit on selling price.
- Income Tax paid 210000 and also last year proposed dividend .
- Company has issued bonus shares in the proportion of 2:1 to existing Equity share holder from Capital Redemption Reserve.

You are required to prepare Cash Flow Statement as per AS-3

Q-3 From the following information Calculate :

(15)

- Material Cost Variance
- Material Price Variance
- Material Usage variance
- Material Mix Variance and
- Material Sub Usage Variance

Material	Standard			Actual		
	Qty. Kg.	Price per Kg	Total Rs.	Qty. Kg.	Price per Kg	Total Rs.
A	100	20	2000	50	30	1500
B	200	30	6000	100	60	6000
C	200	60	12000	150	50	7500

OR

Q-3 The standard and actual mix of materials used in the manufacturing of a product 'Z' are as under.

Material	Standard			Actual		
	Qty. Kg	Price per Kg	Total Rs.	Qty. Kg	Price per Kg	Total Rs.
A	600	5.75	3450	500	6.00	3000
B	500	3.80	1900	700	3.50	2450
C	400	3.50	1400	600	3.00	1800
Total	1500		6750	1800		7250
Less :						
Normal Loss (10%)	-150	-	-	-	-	-
Actual Loss	-	-	-	-450	-	-
Net Yield	1350			1350		

Calculate:

1. Material Price Variance
2. Material Cost Variance
3. Material Usage Variance
4. Material Mix Variance
5. Material Yield Variance
6. Material Sub usage Variance

Q-4 Standard labour hours and rate for production of one article of product 'A' are given below. (15)

Worker	Hours	Rate Rs	Total Rs
Skilled	5	15	75
Unskilled	8	5	40
Semi Skilled	4	7.50	30

Actual hours taken and production were as below:
Articles produced 1000

Worker	Hours Taken	Rate Rs	Total Rs
Skilled	4500	20	90000
Unskilled	10000	4.50	45000
Semi Skilled	4200	7.50	31500

Calculate :

1. Labour Cost Variance
2. Labour Rate Variance
3. Labour Efficiency Variance
4. Labour Mix Variance

OR

Q-4 Following are the details of the workers engaged for the production of 10 units of product 'Z' in a factory (15)

Type of workers	Standard Hours	Standard Labour hour Rate Rs.
X	200	50
Y	100	40
Z	100	25
Total	400	---

Actual production was of 1000 units of product 'Z' and following data was available

Type of workers	Actual Hours	Actual Labour hour Rate Rs.
X	2150	47.50
Y	1250	35
Z	1200	30
Total	4600	---

From the above information Calculate :

1. Labour Cost Variance
2. Labour Rate Variance
3. Labour Efficiency Variance
4. Labour Mix Variance
